

Rede en juryrapport bij de uitreiking van de Care Award 2025 van het Bergmansfonds

Tilburg, 9 oktober 2025

Beste mensen,

Wat mooi, wat goed, wat fijn om zoveel innovatoren en domeindoorbrekende mensen uit Midden-Brabant bij elkaar te hebben. En wat fijn dat we hebben mogen proeven van tal van innovaties die ons geserveerd zijn. Ik hoop van harte dat u ook genoten heeft van zoveel sociale innovaties en nog meer geïnspireerd en gemotiveerd naar huis gaat.

Van harte welkom bij de uitreiking van de Care Award 2025 van het Bergmansfonds. Ik verval eerst gelijk maar in clichés die horen bij een uitreiking als dit dat het een hele eer is om dit te doen en dat het een moeilijke keuze was en dat eigenlijk iedereen in winnaar is. Dan hebben we dat maar vast gehad. Clichés zijn clichés vooral om clichés te blijven.

Maar het was dit keer toch een bijzondere exercitie. Met mijn medejuryleden hebben we ons gebogen over maar liefst 49 inzendingen, dat is dubbel zoveel als andere jaren. Dus dat zegt misschien iets over de tijd dat er veel initiatieven zijn die iets goed doen op het gebied van welzijn en zorg in Midden-Brabant. Ik zeg: “Hulde”.

De jury bestond uit **huisarts en bestuurslid van Bergmansfonds Stefanie Wijffels** en **zorglandkenner bij uitstek Albert Vlemmix** en mijzelf. Mijn naam is Ralf Embrechts, u kunt mij kennen als oprichter van de landelijke QUIET-beweging, maar in het dagelijks leven ben ik directeur-buurman bij de MOM in Tilburg, een samenwerkingsverband van 14 maatschappelijke organisaties op gebied van wonen, welzijn zorg en onderwijs. Al 17 jaar mag ik met veel mensen uit deze clubs slimme innovaties verzinnen vanuit de leefwereld van mensen in wijken op achterstand. Dus innovaties zijn mij niet vreemd en dubbel goed dat ik nu eens geld uit mag delen terwijl ik vaak aan de andere kant mag schoeien om een bijdrage. Van harte met jullie verbonden dus.

Dan ook nog even over het Bergmansfonds, dit fonds is maar liefst meer dan 125 jaar oud, vindt haar ideële en financiële oorsprong in de in 1900 opgerichte “*Vereeniging de Roomsche Katholieke Spaarbank*”. Het mogelijk maken van zorgverlening door het bieden van financiële mogelijkheden was en is nog steeds de drijfveer.

Het fonds is in 1985 vernoemd naar Petrus Franciscus Bergmans (1846-1923) die zich jarenlang als bestuurder van het R.K. Gasthuis, als gemeenteraadslid en als wethouder zeer verdienstelijk heeft gemaakt voor de gezondheidszorg en de armenzorg in Tilburg. Het fonds heeft een bestuur, een raad van advies en een **fondsmanager**. Dat is trouwens een nieuwe ster aan het **firmament Marlon Douwes**.

Het fonds geeft subsidies voor projecten in de zorg- en welzijnssector, gericht op een kwetsbare groep mensen in de samenleving in Midden-Brabant, bij voorkeur met een voor de regio en/of sector vernieuwend karakter.

Het fonds wil voor organisaties een stimulator zijn bij het realiseren van initiatieven, waarbij gezondheid in termen van **veerkracht**, **functioneren** en **participatie** wordt bevorderd. De focus ligt daarbij op de **kracht en eigen regie van mensen**. Het fonds geeft ieder jaar reeks aan bijdrage aan een reeks projecten.

Eens per 3 jaar reikt het fonds de Care Award uit. De vorige winnaar was Sarban, deze heel bijzondere restaurantketen die nu zorgt voor de catering. Dat is culinair smullen met een prachtige missie. En als u na vanavond nog meer wilt eten, ga dat vooral in een van hun restaurants overdoen, daar hoort u ook het verhaal.

Zoals gezegd zijn wij als jury aangenaam verrast door de vele inzendingen. Het was flink wat leeswerk vooraf. Veel organisaties voegden van allerlei documenten toe ondanks de vraag om het kort en compact te houden. Less = more, snap dat nou eens. En er was ook vaak nog enig digitaal speurwerk nodig of een project nou al gestart is, wie er bij betrokken is hoe de financiering in elkaar zit. Gelukkig hadden we al die talenten samen als jury in huis en twee avonden vergaderen met bezorgpizza's erbij, deed wonderen.

Wat ons opviel was

1. dat de aanvragen uit alle hoeken van het landschap van zorg en welzijn kwamen;
2. dat de aanvragen ook vanuit de rest van het land kwamen;
3. dat er veel initiatieven ingediend door maatschappelijke organisaties, soms initiatieven waar je denkt, daar ligt toch volop geld op de plank, maar soms ook juist niet;
4. dat er steeds meer projecten zijn waar bewoners actief in meedoen.

Vandaag hebben we maar twee winnaars, maar een deel van de aanvragen kan alsnog worden ingediend als een reguliere aanvraag aan het Bergmansfonds. Daarvoor is het verstandig om het reguliere formulier in te vullen. Dus er zullen vast nog aanvragen gehonoreerd worden, als ze vernieuwend, zin, zorg en welzijn combineren en met en voor inwoners van Midden-Brabant

Ik wil, voordat we naar de uitreiking gaan u toch een duiding meegeven. Hoe fascinerend en belangrijk het is om steeds de **leefwereld van mensen** voor ogen te houden. Geïnteresseerd te zijn in wat hen beweegt, voor welke vragen zij zich geplaatst zien en hoe zij daarmee om te gaan. Wat hun kijk op het leven is en wat zij zouden willen doen als zij aan de knoppen zouden zitten. Tja, en we zijn in die zin ook allemaal mensen die soms zorg nodig hebben in meerdere of mindere mate. Hoe zou jezelf in zo'n situatie geholpen willen worden ...

Juryrapport van de Care Award 2025 van het Bergmansfonds

De Care Award 2025

De Care Award 2025 kent deze keer één winnaar en één aanmoedigingsprijs. De winnaar krijgt dit prachtige beeld gemaakt door kunstenaar van Atelier Bijzonder van ASVZ uit Udenhout en maar liefst 20.000 euro. De winnaar van de aanmoedigingsprijs krijgt 10.000 euro maar geen beeld.

Laten we beginnen met de **aanmoedigingsprijs**.

Toen we de aanvragen doorspitten zagen we een rode draad in initiatieven die te maken hebben met de mentale gezondheid van jongeren. Jongeren van pakweg 12 jaar tot 30 jaar die – ik noem het de tweede start in hun leven toch. Stappen op weg naar volwassenheid. Voor de een 'n leuke periode van ontdekken en ontplooien maar voor steeds meer jongeren toch een periode met veel hobbels en bobbel.

Uit onderzoek is gebleken dat mentale problematiek bij jongeren veel voorkomt en sinds corona alleen maar is toegenomen. Nu kun je daar allerlei wetenschappers over aan het woord laten je kunt ook jongeren zelf met die ervaring aan het woord laten en ook laten. Ervaringsdeskundigheid noemen we dat. Het inzetten van ervaringsdeskundigheid binnen de GGZ werd tot voor kort alleen op bescheiden schaal ingezet en vooral gericht op volwassenen. Niet voor en door jongeren.

Ervaringskennis is een belangrijke kennisbron. In het bekroonde project leren jongeren om dit te gaan herkennen en erkennen als een belangrijke bron van kennis, kracht en kunde. Ze gaan hun eigen ervaringen op een slimme en nuttige manier gebruiken om anderen te helpen.

De stem van jongeren wordt serieus gehoord en ingezet door ze actief te betrekken bij de aanpak van mentaal welzijn. Niet over jongeren maar **met** jongeren. En jongeren krijgen dus een training hierin.

De getrainde jongeren maken door hun inzet mentale kwetsbaarheid bespreekbaar en laten andere jongeren zien dat zij niet de enigen zijn waar het soms niet zo goed mee gaat. En ze fungeren als voorbeeld en vraagbaak over hoe je hiermee om kunt gaan.

Daarom zijn we erg enthousiast geworden van het project waarbij getrainde jongeren zich inzetten voor andere jongeren bijvoorbeeld door gastlessen op scholen en talloos andere activiteiten. Daardoor maken ze mentale kwetsbaarheid bespreekbaar en dragen ze bij aan normalisering.

Dit project is een samenwerking tussen herstelacademie De Kiem (expertise ervaringsdeskundigheid) van het RIBW en R-Newt (jongerenwerk). Natuurlijk zijn het Innovatienetwerk Jeugd, GGD, IMW, GGZ Breburg, Tilburg University, Fontys, Avans, Weave, Fameus, Vita Tilburg en gemeente Tilburg betrokken. De training heet "Van inzicht naar impact".

Kortom een felicitatie en groot applaus. De aanmoedigingsprijs van de Care Award 2025 gaat naar **“Van Inzicht naar Impact” voor RIBW en R-NewT**

En dan nu de hoofdprijs, de Care Award 2025.

Voordat ik verder ga, wil ik u namens de mijn collega-juryleden toch voorzien van een hartenkreet. En die hartenkreet heeft te maken met de tijd waarin we leven en tegelijkertijd ook een brug slaat naar de winnaar.

Ik vertel niets schokkends als ik zeg dat we in een wereld leven waarin we elkaar continu aan het opjagen zijn. Waarin we weinig tijd hebben om ons in anderen te verdiepen. Maken we nog echt verbinding? Zijn we nog echt in elkaar geïnteresseerd of is het flinterdun en beperkt tot een appje of een post op de socials? Willen we andere mensen buiten onze bubbels nog leren kennen, leren begrijpen, leren verstaan? Hoe gaan we om met polarisatie in organisaties, en hoe bouwen we **bruggen** in plaats van **muren**? Maak **echt contact, wees nabij en heb moed**. Alleen zo ontstaat een samenleving waarin verschil niet **scheidt**, maar **verbindt**. Dat wensen we u toe en die drie eigenschappen zien we ook terug in de winnaar.

De Care Award 2025 gaat niet naar een project maar naar een organisatie. Een organisatie die de afgelopen jaren onregelmatig projecten ingediend heeft bij het Bergmansfonds. Dit keer geen projectsubsidie maar we willen de organisatie als geheel belonen voor hun goede werk.

Deze organisatie is al 35 jaar een stedelijk centrum voor maatschappelijke dienstverlening dat mensen met elkaar verbindt en ondersteunt. Een klein team professionals en een grote wolk van maar liefst 175 vrijwilligers organiseren samen: educatie, ontmoeting en ondersteuning op basis van gezamenlijkheid, vertrouwen en onderlinge betrokkenheid.

Een organisatie waar je kunt ontmoeten, waar je iets kunt leren en waar je hulp krijgt. En dat leren is heel veel taal, ook digi-taal, Van niveau Alfa c tot Staatsexamen II, van plat Tilburgs tot NT2. Misschien wel het grootste taleninstituut van Tilburg. Maar naast die taalcursussen en trainingen in basisvaardigheden is er ook een energiecoach, iemand speciaal voor oorlogsslachtoffers, of iemand die mensen die helpt met de belastingaangifte met administratie enz. Met alle voorkomende vragen uit het leven kun je wel terecht, en als het niet is, dan zoeken ze het uit in hun netwerk.

Optrekken met mensen die achterblijven in de samenleving is het doel; mensen in beeld houden de missie. Het is een huis van verbinding. **Verbinding** is de kernwaarde en verbinden is de kern-handeling van de activiteiten. Gevestigd in het centrum van Tilburg, vlakbij het station. Bezoekers komen uit heel Tilburg, maar het heeft ook een bescheiden regiofunctie.

Op hun website staat:

Hoe wij Tilburg socialer maken?

Wij maken verbinding: met jou, tussen jou en anderen.

Wij zijn er voor iedereen, wie je ook bent, wat er ook speelt.

We moedigen iedereen aan om het beste uit zichzelf te halen.

Uit heel wereld komen ze samen: Of het nu gaat om mensen uit alle wijken van Tilburg, Oekraïners, Eritreeërs, Polen, Somaliërs, Syriërs, Sinti, Roma, Marokkanen, Turken, Belgen, Roemenen en ook mensen die dak- of thuisloos zijn, mensen van hier die laaggeletterd zijn, dakloze arbeidsmigranten die een bakkie, een maaltijd of enkel een stopcontact nodig hebben om even op te laden.

Wat ons trof dat ergens in de informatie staat: de samenleving voor iedereen **doorwaadbaar** maken. Dat doe je door gastvrijheid, door educatie en door ondersteuning en heel present zijn. Echt contact, nabij zijn en moed hebben; eigenlijk is deze organisatie een doorlopend sociaal experiment. Hoe mooi is dat. Hoe goed is dat.

Kortom gaat u vooral eens naar die warme huiskamer, nu nog aan de Gasthuisring – zolang ze daar nog zitten ze zijn op zoek naar een nieuwe plek – de winnaar van de Care Award 2025 is **MST Mensen in Beeld houden**.

Het cadeau is dit prachtige beeld, gemaakt door Atelier Bijzonder een flinke cheque van 20.000 euro en met het Brabants Dagblad hebben we afgesproken dat zij de komende periode een uitgebreid portret zullen maken van MST dat niet alleen over deze prijs gaat, maar juist over de mensen die MST in beeld houdt.

Van harte gefeliciteerd.

Tilburg, 9 oktober 2025

Jury van de Care Award 2025

Stefanie Wijffels

Albert Vlemmix

Ralf Embrechts (voorzitter)

Het gesproken woord geldt.